

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-32

22 KASIM DIŞ HEKİMLİĞİ GÜNÜ

Eski çağlardan beri ağız ve diş sağlığı ile ilgili hastalıkların olduğu ve bunların tedavisi ile uğraşıldığı bilinmektedir. En eski diş tedavisi uygulamalarının 5000 yıl öncesine dayandığı gösterilmiştir. Diş çekimi yaptığı belgelenen ilk hekim milattan önce 2400 yıllarında yaşamış Mezopotamyalı bir hekimdir. Diş tedavisinde uzmanlaşmış hekimlerin varlığına ise milattan önce 2600'lü yıllarda antik Mısır döneminde rastlanmaktadır.¹

Antik çağlardan modern çağa kadarki zamanda birçok uygarlık ağız ve diş sağlığına yönelik koruyucu ve tedavi edici ilkeler geliştirmiş, bu uygulamalar uygarlıkların savaşlar ve göçler gibi etkileşim süreçlerinde de gelişimini sürdürmüştür. Ağız diş sağlığına yönelik pratik uygulamalar usta-çırak ilişkisi ile ilerlemiş ve 18. yüzyılın ortalarına gelindiğinde Avrupa'da tıp okullarına alınmayan cerrahlarla birlikte berberler de diş çekimi dâhil çeşitli tedavileri hastalara uygulayabilmişlerdir.¹

Diş tedavisi uygulayıcılarının yetki ve unvanları 17. yüzyıl sonlarına doğru tartışılmaya başlanmış olup, ilk olarak Fransa'da diş uzmanlarının denetimi, gözlükçü ve kırıkçılar gibi cerrahlar komitesinin yetkisine verilmiştir. Daha sonra bu uygulama diğer Avrupa ülkelerine yayılmıştır.¹

Diş hekimliğinin bağımsız bir meslek haline gelmesi 18. yüzyılda dönemin ünlü eseri "*Cerrah-dişçi ya da Dişlerin Tedavisi*" adlı kitabın yazarı Fransız Pierre Fauchard sayesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde ağız ve diş sağlığı ile ilgili birçok eser yazılmıştır. On dokuzuncu yüzyıla gelindiğinde ise anestezi biliminin de katkıları ile diş hekimliği hızla gelişmiş cerrahi, diş hastalıkları ve tedavi dalları ile 20. yüzyıl ortalarına doğru da antiseptik yöntemlerin uygulanabilmesi ile kanal tedavisi yapan endodonti dalı ortaya çıkmıştır. Yirminci yüzyılın ortalarında ise protez, periodontoloji, ortodonti ve pedodonti sahaları diş hekimliğinin diğer ana dalları olmuştur.¹

Ülkemizde diş hekimliğinin geçmişi incelendiğinde, tarihsel sürecin benzer olduğu söylenebilir. Türkiye'de ilk Diş Hekimliği Okulu 22 Kasım 1908 tarihinde kurulmuş, 1925 yılından itibaren mezunlarına diş tabibi unvanı verilmiş ve 1928 yılında kabul edilen *Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun* ile mesleği uygulama yetkisi yalnızca "Diş Tababeti Mektebi" mezunlarına verilmiştir.²

Türkiye'de diş hekimlerinin ilk örgütlenmesi 1925 yılında Türk Diş Tabipleri Cemiyeti'nin kurulması ile olmuş, 1953 yılında Türk Tabipleri Birliği'ne dâhil olan cemiyet, 1984 yılında Türk Tabipleri Birliği'nden ayrılarak Türk Diş Hekimleri Birliği adı ile örgütlenmesini tamamlamıştır.¹

¹Çötert HS. Diş Hekimliği Tarihi. Bornova, 2009, 4-5; 9; 11; 53-67;71-72; 99 [Internet] <http://dent.ege.edu.tr/detay.php?SayfaID=315> Diş hekimliği tarihi ders notları. Erişim:20.11.2014.

²Erdemir AC, Efeoğlu A, Öncel Ö. Geçmişten Günümüze Türk Dişhekimliği. [Internet] http://www.tdb.org.tr/tdb/v2/basin_icerik.php?yer_id=5&id=42 Erişim:20.11.2014.

³Diş hekimliği Fakülteleri. [Internet] http://www.tdb.org.tr/tdb/v2/solmenu_goster.php?yer_id=2&id=23 Erişim Tarihi: 20.11.2014.

⁴Türk Dişhekimleri Birliği. Dişhekimlerinin Çalışma Saatleri Kurumlarda ve İl/ İlçelerde 2013 Yılı Dağılımı. Mayıs 2014. [Internet] http://www.tdb.org.tr/tdb/v2/yayinlar/Dishekimi_Dagilim_Kitapciklari/2013YiliDishDagKitapcigi.pdf Erişim:20.11.2014.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-32

Türkiye’de 2014 yılı itibarıyla diş hekimliği eğitimi veren, kamu ve özel üniversiteler dâhil olmak üzere, 61 üniversite bulunmaktadır.³ Ülkemizde kamu ve özel sektörde halen aktif çalışan diş hekimi sayısı ise 26.688’dir. Bu hekimlerin 11.818’i kamu kurumlarında, 14.870’i ise özel sektörde çalışmaktadır.⁴

Türkiye’de 22 Kasım 1908 tarihinde ilk diş hekimliği okulunun kurulmuş olması ve bilimsel olarak diş hekimliği eğitiminin bu tarihten itibaren başladığının kabul edilmesi anısına, Türk Diş Hekimleri Birliği 22 Kasım tarihinin “Diş Hekimliği Günü” olarak kutlanmasına karar vermiş ve 1996 yılında Sağlık Bakanlığı’na başvurarak 22 Kasım gününün “Diş Hekimliği Günü” olarak ilan edilmesini sağlamıştır. O tarihten bu yana 22 Kasım günü “Diş Hekimliği Günü” olarak kutlanmaktadır.²

Tüm diş hekimlerimizin diş hekimliği gününü kutlar, ülkemizde ağız diş sağlığının geliştirilmesine emek veren diş hekimlerimize şükranlarımızı sunarız.

Bütün diş hekimlerimizin “Diş Hekimliği Günü” kutlu olsun.

Bu doküman Dr. Kadir Zakin ve Dr. Bahar Güçüz-Doğan ve tarafından hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir:
Zakin K, Güçüz-Doğan B. Diş Hekimleri Günü HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi- [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>.
Erişim:22.11.2014.